

Čj. R 32/2002

V Brně dne 17. 10. 2003

V řízení o rozkladu, který proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 14. 5. 2002 č.j. S 63/02-1208/02-VO 1 ve věci možného zneužití dominantního postavení podle ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, podal účastník řízení **UPC Česká republika, a.s.**, se sídlem Závašova 5, Praha 4, IČ 00 56 22 62, zastoupen JUDr. Jiřím Voršilkou, advokátem AK Voršilka, Stránská, Pazdera, se sídlem Opletalova 4, 110 00 Praha 1, na základě plné moci ze dne 27. 5. 2002, jsem podle ustanovení § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), na návrh zvláštní komise ustavené podle § 61 odst. 2 téhož zákona

r o z h o d l

takto:

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 14. 5. 2002 č.j. S 63/02-1208/02-VO 1 **r u š í m** a správní řízení ve věci **z a s t a v u j i**.

O d ů v o d n ě n í

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) vydal dne 14. 5. 2002 rozhodnutí č.j. S 63/02-1208/02-VO I, v jehož 1. výrokové části deklaroval, že účastník řízení, společnost **UPC Česká republika, a.s.**, se sídlem Závašova 5, Praha 4, IČ 00 56 22 62 (dále jen „účastník řízení“ nebo „UPC“), zneužil svého dominantního postavení na trhu služeb spočívajících v dodávkách televizního signálu tím, že po předchozích opakovaných stížnostech pana Jiřího Šmída, bytem Oblá 54, Brno, rodné číslo 470410/416 (dále též jen „pan Šmíd“), na poruchy a výpadky v dodávce televizního signálu vypověděl bez udání důvodu Smlouvu o provozu a užívání distribuční sítě kabelových rozvodů (evidenční číslo 0040039101), (dále též jen „Smlouva“) uzavřenou dne 11. prosince 1993 mezi společnostmi Kabel Plus Jižní Morava, a.s. a panem Šmídem. Tímto jednáním účastník řízení porušil ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“ nebo „zákon o ochraně hospodářské soutěže“) k újmě

pana Šmída, kterému byl postupem účastníka řízení znemožněn příjem TV signálu od společnosti účastníka řízení bez možnosti zajistit si jiný srovnatelný způsob dodávky TV signálu. Úřad účastníku řízení zneužívání dominantního postavení jednáním popsaným v bodě 1. výroku zakázal a za porušení zákona pak ve 2. výrokové části uložil pokutu ve výši 100 000,- Kč.

Proti tomuto rozhodnutí podal účastník řízení včas rozklad, ve kterém namítl, že rozkladem napadené rozhodnutí je nesprávné, především proto, že Úřad nesprávně a neúplně zjistil skutkový stav, učinil z něho nesprávné skutkové závěry a věc nesprávně posoudil rovněž po stránce právní. Účastník řízení trvá na svém stanovisku, že Úřad nesprávně skutkově i právně posoudil relevantní trh po geografické stránce. Souhlasí s tím, že po věcné stránce se relevantním trhem trh dodávek televizního signálu, po geografické stránce však podle něho nelze vymezit trh pouze lokalitami, ve kterých účastník řízení působí, neboť mezi jednotlivými lokalitami na území České republiky není žádný rozdíl a účastník řízení se může kdykoliv rozhodnout dodávat televizní signál i do jiných lokalit. Z tohoto hlediska je proto nezbytné vymezit trh na národním principu jako trh České republiky, neboť Česká republika tvoří právně a politicky, kulturně, jazykově jednotný a relativně uzavřený celek se stejnými podmínkami pro dodávku televizního signálu, který se odlišuje od relevantního trhu na území jiných států. V rámci České republiky jsou dle názoru účastníka řízení podmínky dodávky televizního signálu stejné. Účastník řízení se domnívá, že s ostatními dodavateli TV signálu soutěží potom nejen v místech, kde signál dodává, ale na území celé České republiky, neboť stejně jako ostatní operátoři je schopen rozšířit rozsah svého působení a zavést kabelové rozvody i do jiných lokalit v České republice za shodných podmínek jako v jiných lokalitách. V konkrétní věci dle účastníka řízení vyplývá z napadeného rozhodnutí (str. 6), že Úřad posuzoval relevantní trh po geografické stránce lokalitami, ve kterých účastník řízení působí, přičemž za tuto lokalitu v případě p. Jiřího Šmída označil město Brno. Úřad dále dovodil, že účastník řízení zaujímá ve městě Brno na trhu dodávek televizního vysílání dominantní postavení. Tento závěr je však dle účastníka řízení nesprávný a neodpovídá a ani nemůže odpovídat provedeným důkazům. Úřad vůbec nezjišťoval podíl domácností, kterým dodává televizní signál účastník řízení oproti celkovému počtu domácností na území města Brna. Podle účastníka řízení je zřejmé, že na území města Brno nemůže zaujímat dominantní postavení, neboť jeho podíl na trhu na území celého města Brno je minimální.

Na str. 10 napadeného rozhodnutí – poslední odstavec dovozuje dle účastníka nesprávně Úřad, že v ulici Oblá 54 v Brně provozuje službu dodávky TV signálu pouze společnost UPC Česká republika a v dané lokalitě má tedy monopolní postavení. Tento závěr je však podle účastníka řízení v rozporu s geografickým vymezením relevantního trhu uvedeným na str. 6 napadeného rozhodnutí a jakoby navozuje domněnku, že Úřad vychází z toho, že účastník řízení zaujímá monopolní postavení pouze v konkrétním domě. Takový přístup je podle účastníka řízení nepřijatelný, neboť tímto způsobem by bylo možné označit za monopolního, resp. dominantního v podstatě každého podnikatele. Nicméně ani v předmětném konkrétním domě Oblá 54 Úřad nezjišťoval, které domácnosti využívají služeb dodávky televizního signálu prostřednictvím smlouvy s účastníkem řízení a které nikoliv, přičemž i v tomto konkrétním domě platí, že řada domácností přijímá televizní signál prostřednictvím širokopásmové televizní antény na balkoně, v některých případech doplněné satelitem. Podle zjištění účastníka řízení takovou širokopásmovou anténu na balkoně má i stěžovatel pan Jiří Šmíd. Z výše uvedeného dle účastníka řízení vyplývá, že závěr Úřadu o tom, že účastník řízení zaujímal v konkrétním případě dominantní či dokonce monopolní postavení, není podložen konkrétními důkazy a je tudíž chybný. Monopolní ani dominantní postavení nebylo účastníku řízení prokázáno, přičemž z rozhodnutí ani nelze dovodit, zda

Úřad za základ pro závěr o dominanci účastníka řízení bere území města Brna (str. 6 – geografické vymezení relevantního trhu) či pouze konkrétní dům Oblá 54. Pokud by se mělo jednat pouze o konkrétní dům, jde o zřejmý posun v posuzování v neprospěch účastníka řízení a s takovým postupem účastník řízení nemůže souhlasit.

Stejně tak účastník řízení nesouhlasí s právním názorem Úřadu, na základě kterého do věcného vymezení relevantního trhu nebyl zahrnut příjem prostřednictvím STA a IA. V daném případě, jak Úřad sám v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, je rozhodující příjem českých televizních programů a není věcný důvod pro to, aby nadále vysoce převažující způsob dodávky této služby byl vyloučen z věcného vymezení relevantního trhu. Takový postup se účastníkovi jeví jako účelový. Rovněž v případě příjmu televizního signálu prostřednictvím IA či STA vzniká smluvní vztah mezi příjemcem a dodavatelem signálu, byť smlouvy je uzavírána jiným způsobem než v případě dodávek zajišťovaných účastníkem řízení. Rozhodující však podle účastníka řízení není uzavření smlouvy, ale samotná dodávka televizního signálu z hlediska zastupitelnosti. Účastník řízení trvá na tom, že příjem televizního signálu prostřednictvím TKR je plně zastupitelný příjmu televizního signálu prostřednictvím STA či IA a tento způsob příjmu nelze proto bez dalšího vyloučit z věcného vymezení relevantního trhu.

Dále účastník řízení namítá nesprávný závěr Úřadu o zneužití dominantního postavení. Pokud totiž Úřad dovozuje, že výpověď smlouvy daná účastníkem řízení je zneužitím dominantního postavení, je nezbytné v rozhodnutí výslovně formulovat a zobecnit novou skutkovou postatu zneužití, která není v zákoně uvedena a přesvědčivě zdůvodnit, proč právě takové jednání je zneužitím dominantního postavení, tak aby bylo každému zřejmé, jaké jednání je s poukazem na ustanovení § 10 a 11 zákona o ochraně hospodářské soutěže zakázáno. Není však možné za zneužití dominantního postavení považovat jenom to, že účastník řízení, který vycházel ze smlouvy, neodůvodnil výpověď, zejména není-li zdůvodnění výpovědi dle aplikovaných smluvních podmínek vyžadováno. Podle účastníka je závěr Úřadu, že účastník řízení zneužil své dominantní postavení tím, že v souladu s uzavřenou smlouvou dal panu Jirímu Šmídovi výpověď, čímž mu znemožnil příjem televizního signálu, je jak po skutkové, tak i právní stránce nesprávný. Kromě toho, že takové jednání nelze podřídit pod žádnou ze skutkových podstat uvedenou v § 11 zákona o ochraně hospodářské soutěže a Úřad ve svém rozhodnutí novou skutkovou postatu neformuloval, je třeba dále zdůraznit, že Úřad vůbec nezjišťoval, zda p. Šmíd skutečně nemá jinou alternativní možnost příjmu televizního signálu. Účastník řízení trvá na tom, že takovou možnost má, neboť právě v domě Oblá 54 přijímá velké množství domácností televizní signál prostřednictvím širokopásmové televizní antény a právě takovou anténu má i pan Šmíd. Pokud se týká právní argumentace Úřadu, že příjem televizního signálu prostřednictvím STA či individuální televizní antény není plnohodnotný z hlediska kvality příjmu českých programů oproti dodávce televizního signálu prostřednictvím TKR, nelze se dle názoru účastníka řízení s ní ztotožnit. Převážná většina domácností v České republice přijímá televizní signál prostřednictvím individuální televizní antény či společné televizní antény a považuje tento příjem za zcela plnohodnotný.

Nesprávné je podle účastníka řízení rovněž právní posouzení Úřadu, že pokud by v konkrétním případě účastník řízení zaujímal dominantní postavení na trhu, nemohl by bez řádného odůvodnění ukončit smluvní vztah, byť je taková výpověď umožněna ve smlouvě. Takový závěr je v rozporu s principem smluvní volnosti a v rozporu se zásadou, že nikdo nemůže být nucen setrvávat ve smluvním vztahu uzavřeném na dobu neurčitou, aniž by mu byla dána možnost takový vztah ukončit. Jestliže smlouva umožňuje účastníku řízení, aby

ukončil smluvní vztah výpovědí bez uvedení důvodu, není dle názoru účastníka řízení možné nad rámec tohoto smluvního vztahu účastníka řízení nutit, aby v konkrétním případě výpovědi odůvodňoval, když to není nezbytné, byť takové důvody v konkrétním případě nepochybně existovaly. V daném případě byla podle účastníka řízení výpověď p. Šmída dána z toho důvodu, že účastník řízení a p. Šmíd nebyli schopni nalézt oboustranně přijatelné naplnění smluvního vztahu. Přes zjevnou snahu účastníka řízení se zabývat stížnostmi p. Šmída se mu nepodařilo dosáhnout toho, aby zákazník byl s kvalitou služeb spokojen, neboť požadavky p. Šmída na kvalitu televizního signálu přesahují možnosti každého poskytovatele služeb dodávky televizního signálu. Účastník řízení vynaložil značné náklady, aby podle jeho přesvědčení zcela bezdůvodné stížnosti p. Šmída byly k jeho spokojenosti vyřešeny, a proto se domnívá, že na něm nelze spravedlivě požadovat, aby nesl další náklady, pokud by ve smluvním vztahu setrval. V podrobnostech odkazuje na svůj dopis ze dne 27. 5. 2002, ve kterém důvody výpovědi dodatečně uvedl. Na podporu svého tvrzení o bezdůvodnosti stížností p. Šmída uvádí účastník řízení rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, odboru pro Jihomoravskou oblast, č.j. 160397/2001-6372 z 20. 7. 2001 o tom, že účastník nebylo v rámci správního řízení zahájeného na podnět p. Šmída prokázáno porušení § 82 odst. 10 zákona o telekomunikacích. Účastník řízení se domnívá, že za dané situace se rozhodl postupovat v souladu se smlouvou a smluvní vztah ukončit při respektování výpovědní lhůty a zejména při respektování toho, že účastník řízení má plnohodnotnou možnost náhradního způsobu dodávky televizního signálu. Skutečnost, že výše uvedené důvody nebyly v konkrétní výpovědi uvedeny, není podle účastníka řízení pro závěr o případném zneužití dominantního postavení rozhodná. Z pohledu případných omezení, která mohou být kladena na účastníka řízení, pokud mu bude prokázáno dominantní postavení, by mohlo být pouze významné, zda účastník řízení měl či neměl důvod k podání výpovědi. Úřad však za rozhodující považoval pouze skutečnost, že výpověď nebyla v konkrétním případě odůvodněna. Podle jeho názoru v průběhu řízení předložil důkazy a vysvětlil své důvody, které jej vedly k podání výpovědi, a přesto Úřad učinil nesprávný závěr o jeho zneužití dominantního postavení, aniž by se těmito důvody blíže zabýval a aniž by vzal v úvahu možný šikanózní postup ze strany p. Šmída, který naopak zneužívá postavení účastníka řízení a oproti ostatním zákazníkům si vynucuje plnění, na která nemá nárok. Účastník řízení nemůže totiž p. Šmídovi poskytnout za cenu dodatečných nákladů kvalitnější signál než ostatním zákazníkům, neboť tím by v rozporu se zákonem zvýhodňoval jednoho zákazníka na úkor druhých.

Zneužitím dominantního postavení by bylo pouze, pokud by si účastník řízení svým chováním vynucoval na druhé smluvní straně určitý způsob jednání, které by si bez dominantního postavení nemohl dovolit. To by teoreticky bylo možné v případě, že by účastník řízení poskytoval službu, bez které by se jeho smluvní partner nemohl obejít (např. dodávka elektřiny). Dodávka televizního signálu prostřednictvím kabelových rozvodů, navíc pokud je možná jeho plnohodnotná náhrada prostřednictvím individuální televizní antény či společné televizní antény, však rozhodně takovou službou není. V této souvislosti účastník řízení zdůrazňuje, že z žádného zákona nevyplývá povinnost účastníka řízení dodávat televizní signál prostřednictvím TKR osobě, která o to požádá. Není proto zákonný důvod nutit účastníka řízení k tomu, aby poskytl službu konkrétním osobám.

S ohledem na konkrétní okolnosti případu účastník řízení se zřetelem k tomu, že se rozhodnutí týká pouze jedné osoby, a existovaly konkrétní důvody podání výpovědi, rovněž z opatrnosti namítá nepřiměřenost výše uložené pokuty.

Na základě všech shora uvedených skutečností je podle účastníka řízení zřejmé, že účastník neměl na relevantním trhu dominantní postavení a také že žádné dominantní postavení nezneužil. Závěrem rozkladu účastník řízení navrhl, aby předseda Úřadu napadené rozhodnutí zrušil a správní řízení zastavil.

Správní orgán rozhodující v prvním stupni neshledal důvody pro postup podle ustanovení § 57 odst. 1 správního řádu a v souladu s odst. 2 téhož ustanovení zákona postoupil věc k rozhodnutí orgánu rozhodujícímu o rozkladu.

Poté, co účastník řízení podal rozklad, stalo se součástí správního spisu č.j. S 63/2002 dále jím předložené dodatečné odůvodnění výpovědi týkající se pana Šmída, jež bylo Úřadu doručeno dne 30. 5. 2002, a dále sdělení pana Jiřího Šmída ze dne 17. 7. 2002 označené jako „Připomínky k dopisu UPC 27. 5. 2002 - /Odůvodnění výpovědi/“ včetně tří příloh (ve spisu l. č. 257-260). S obsahem těchto listin byl účastník dopisem č.j. R 70,71/2002 (157/03-RK/hs) ze dne 15. 7. 2003 v souladu s ustanovením § 33 odst. 2 správního řádu seznámen.

Ve svém vyjádření k uvedeným podkladům ze dne 26. 9. 2003 účastník řízení uvedl, že setrvává na své argumentaci uvedené v rozkladu proti napadenému rozhodnutí. Pokud jde o tvrzení pana Jiřího Šmída uvedená v dopise ze dne 17. 7. 2003, účastník konstatoval, že se nezakládají na pravdě a v řízení nejsou žádnými důkazy prokázána. Podle informací dostupných účastníku řízení je v domě Oblá 54, Brno, možný plnohodnotný příjem televizního signálu prostřednictvím STA. Svůj postup považuje účastník za vyvážený, neboť pro ukončení smluvního vztahu se rozhodl až poté, kdy nebyl schopen uspokojit požadavky Jiřího Šmída, které byly vysoce nad rámec obvyklého plnění.

Dále účastník poukazuje na skutečnost, že uzavření smlouvy o dodávce televizního signálu prostřednictvím kabelového rozvodu je svobodným rozhodnutím dvou smluvních stran, stejně jako její ukončení. Účastník není povinen předmětnou službu poskytovat. Jestliže tedy smlouvu vypověděl, nedopustil se porušení zákona a není možné, aby byl za takové jednání postižen. Na závěr účastník zdůrazňuje, že v řízení nebylo prokázáno jeho dominantní postavení ani zneužití dominantního postavení, přičemž odkázal na obsah podaného rozkladu.

Podle ustanovení § 59 odst. 1 správního řádu jsem na základě podaného rozkladu napadené rozhodnutí včetně příslušného správního spisu přezkoumal v celém rozsahu. Vzhledem k tomu, že argumenty účastníka řízení obsažené ve vyjádření ze dne 26. 9. 2003 se věcně shodují s námitkami již obsaženými v rozkladu, uvážím o nich a vyjádřím se k nim současně.

Ustanovení § 11 odst. 1 zákona zajišťuje ochranu hospodářské soutěže v případech, kdy soutěžitelem je subjektem v dominantním postavení. Soutěžitel s tímto výlučným postavením podléhá větší reglementaci z pohledu zákona a musí se podrobit přísnějším pravidlům chování na trhu než soutěžitel, jenž tuto tržní sílu nemá. Je tomu tak proto, že pokud je dominantní postavení jeho nositelem zneužíváno na újmu jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů, dochází ke změně žádoucích konkurenčních vazeb a vztahů, což hospodářskou soutěž přirozeně narušuje.

Konkrétně účastníku řízení vytýkané porušení ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) zákona zakazuje soutěžitelům v dominantním postavení zneužívat svého postavení na újmu jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů, přičemž předpokladem naplnění zmíněné skutkové podstaty je existence dominantního postavení soutěžitele, protisoutěžní chování dominantního

soutěžitele, spočívající ve vázání souhlasu s uzavřením smlouvy na podmínku, že druhá smluvní strana odebere i další plnění, které s požadovaným předmětem smlouvy věcně ani podle obchodních zvyklostí nesouvisí a toto chování není ospravedlněno objektivními důvody, a konečně újma, jež dotčeným soutěžitelům nebo spotřebitelům vznikla v příčinné souvislosti s tímto jednáním.

Abych mohl uvážit o hmotněprávní stránce případu, přezkoumal jsem nejprve vymezení relevantního trhu. Konstatuji, že vymezení trhu z věcného hlediska jako trhu služby spočívající v dodávkách televizního signálu a z časového hlediska jako trhu s trvalými dodávkami považuji za správné, když ani účastník ničeho těmto zjištěním nevytýká. Naproti tomu však účastník namítá nesprávnost geografického relevantního trhu vymezeného lokalitami, do nichž je televizní signál dodáván prostřednictvím kabelového rozvodu účastníka řízení. Účastník přitom má za to, že relevantním trhem dodávek televizního signálu je celá Česká republika, neboť podmínky dodávky televizního signálu jsou v jejím rámci stejné. Navíc účastník poněkud nepřesně dovozuje, že Úřad v případě pana Šmída vymezil relevantní trh po geografické stránce jako město Brno. K tomu uvádím, že z geografického hlediska nelze relevantní trh vymežit územím České republiky, neboť podmínky na celém území státu nejsou homogenní a odlišitelné od podmínek v jiných územích. Relevantní trh proto byl vymezen lokalitami, do nichž je televizní signál dodáván prostřednictvím kabelového rozvodu účastníka řízení. Tyto lokality jsou stanoveny rozhodnutími Rady České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání č.j. Ru/177/99 ze dne 17. 8. 1999, č.j. Ru/178/99 ze dne 17. 8. 1999 a Ru/97/99/3273 ze dne 5. 10. 1999 (ve spisu I. č. 134 – 155). Vzhledem k tomu, že účastník řízení v rozhodné době na jiném území nepůsobil a v podstatě ani nemohl, bylo nutno vymežit trh pouze lokalitami, v nichž je oprávněn na základě shora uvedených rozhodnutí Rady České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání působit. Lze obecně konstatovat, že každá společnost dodávající televizní signál kabelovými rozvody působí na odlišném území - okruh působnosti je vždy omezen výlučně lokalitami, v nichž daná společnost vlastní kabelové rozvody. Uvedený závěr koresponduje se závěrem Vrchního soudu v Olomouci, který v případě č.j. 2 A 12/1998 judikoval, že lokality, v nichž kabelové společnosti působí, se liší. Kabelové společnosti si proto nekonkurují, neboť postrádají schopnost ve shodném čase poskytnout zastupitelnou službu. Je možné, že do budoucna se geografický trh rozšíří, což však bude spojeno nejen se značnými finančními investicemi v delším časovém období, ale je odvislé i od řady dalších faktorů, jako např. postupu měst, obcí či městských částí, které pro konkrétní lokalitu uzavírají smlouvy obvykle pouze s jediným provozovatelem sítě televizních kabelových rozvodů. V případě pana Šmída však byla rozhodná situace na trhu v posuzovaném období, proto byl geografický relevantní trh vymežit lokalitami, do nichž je televizní signál dodáván prostřednictvím kabelového rozvodu účastníka řízení, tj. konkrétně v Brně lokalitami, v nichž má účastník řízení zavedeny své kabelové rozvody. Vymezení relevantního trhu z geografického hlediska provedené prvostupňovým orgánem proto považuji za správné, neboť jen v takto vymezeném území jsou podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedních území.

Pokud jde o postavení účastníka řízení, vychází z právě popsaného vymezení relevantního trhu. Vzhledem k tomu, že na vymezeném trhu mimo účastníka řízení jiná společnost nepůsobí, nebylo možno než konstatovat dominantní postavení účastníka řízení na něm. Přesto, ač účastník řízení úvodem rozkladu vyjadřuje souhlas s věcným vymezením relevantního trhu, namítá v dalších částech nesprávné posouzení zastupitelnosti televizních kabelových rozvodů, kdy uvádí, že příjem televizního signálu prostřednictvím televizních kabelových rozvodů je plně zastupitelný příjmu televizního signálu prostřednictvím STA či IA. Podrobil jsem proto závěry prvostupňového orgánu přezkumu, přičemž jsem se zabýval

otázkou funkční zastupitelnosti jednotlivých způsobů příjmu televizního signálu. Otázkou zaměnitelnosti televizních kabelových rozvodů (dále též jen „TKR“) s individuálními televizními anténami (dále též jen „IA“) a společnými televizními anténami (dále též jen „STA“) se prvostupňový orgán zabýval podrobně již v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Odlišnosti lze spatřovat v tom, že v případě TKR se jedná o službu poskytovanou na základě smluvního vztahu s jejím poskytovatelem, zatímco při příjmu televizního signálu prostřednictvím IA či STA není uživatel ve smluvním vztahu s dodavatelem televizního signálu, uživatel pouze využívá nabídky zajišťování technologického zařízení pro příjem signálu. Nevyužije-li zákazník – spotřebitel nabídky poskytovatele služby TKR, musí vynaložit náklady na pořízení technologického prostředku pro příjem televizního signálu. Nabídková strana vzhledem ke konkurenci na trhu se nemění, neboť předmětný trh je uzavřen technickými rozvody. Konkurenční charakter tak má pouze využití jiné běžně nabízené nabídky poskytování služby dodávky televizního signálu, z hlediska spotřebitele spočívající na shodných principech, tedy na obdobném způsobu zajištění dodávek televizního signálu s ohledem na závazkový charakter vzájemného vztahu mezi dodavatelem a spotřebitelem, obdobnou výši vynaložených nákladů a srovnatelný mechanismus fungování. Takovou alternativu jistě nepředstavuje pořízení individuálního zařízení pro příjem televizního signálu ani využití STA, byť je údržba tohoto technologického zařízení pro příjem televizního signálu zajišťována správcem objektu, v němž se domácnosti nachází, za poplatek. Jak judikoval i Vrchní soud v Olomouci v rozsudku č.j. 2 A 12/1998 ze dne 29. 4. 1999, je při věcném vymezení relevantního trhu třeba vycházet ze způsobu úhrady za dodávku televizního signálu. Smluvní vztah mezi dodavatelem televizního signálu a spotřebitelem služby dodávky televizního signálu prostřednictvím TKR je založen na jednorázovém poplatku a pravidelných následných platbách za dodávaný signál. Naproti tomu v případě příjmu televizního signálu prostřednictvím IA, STA či satelitu, ať již digitálního či analogového, uživatel vynakládá pouze jednorázovou finanční částku jako investiční náklad na vybudování či pořízení si tohoto prostředku příjmu televizního signálu. Ačkoli je vždy uživatel povinen hradit ochranným autorským organizacím poplatky za autorská práva, nejedná se o poplatek za dodávku televizního signálu a s tím spojený provoz a údržbu sítě, který je pravidelně hrazen provozovateli TKR jejich uživatelem, nikoli však uživatelem STA. Další odlišnosti příjmu televizního signálu lze sledovat ve způsobu zajištění příjmu některých programů, např. HBO, Spektrum, Hallmark, příp. infokanálu určité oblasti. Tyto programy pouze s velkými finančními a technickými obtížemi získává uživatel IA a STA. Díky sériovému uspořádání neumožňuje STA nabízet v jednom domě více než jeden produkt. Naproti tomu uživatel TKR běžně přijímá tolik programů, kolik jich provozovatel služby dodávky televizního signálu zajišťuje. Přitom kvalita příjmu televizního signálu je v případě přenosu prostřednictvím TKR vyšší, a to i díky místním podmínkám. Poněvadž je služba spočívající v dodávce televizního signálu založena právě na existenci smluvního vztahu mezi dodavatelem televizního signálu a spotřebitelem, je třeba vymezit relevantní trh odlišně od ostatních způsobů dodávky televizního signálu. Vymezení relevantního trhu jako trhu služby spočívající v dodávkách televizního signálu, to výlučně prostřednictvím TKR, považuji za správné. Připouštím, že z funkčního hlediska je služba dodávky televizního signálu prostřednictvím TKR zaměnitelná se systémem MMDS; tato služba v posuzovaném období však již poskytována nebyla. Na základě všech shora uvedených důvodů, když poukazují zároveň na odůvodnění napadeného rozhodnutí, námitkám účastníka po zjištění, že TKR nejsou s STA a IA zaměnitelné, nepřisvědčuji.

Účastník řízení je podle zákona o ochraně hospodářské soutěže soutěžitelem v dominantním postavení, neboť jiní soutěžitelé na tomto trhu nepůsobí. Tím je splněna první

podmínka naplnění skutkové podstaty zneužití, tedy existence dominantního postavení na relevantním trhu, jak ji definuje ust. § 10 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Pokud jde o další podmínky podávané z § 11 odst. 1 zákona, tj. o samotné kvalifikované posouzení jednání jako zneužití dominantního postavení, pak je nutné vycházet z principu, podle kterého, zjednodušeně řečeno, za zneužití dominantního postavení lze pokládat takové jednání dominantního soutěžitele, které by mu za existence dostatečně efektivně fungující soutěže na příslušném trhu, tj. pokud by tento soutěžitel nebyl v dominantním postavení, nebylo působením tržních sil umožněno bez toho, že by se vůči němu projevilo negativně. Podstata zneužití pak vychází ze zákazu chování, které by za normálních okolností bylo právně přípustné, avšak vzhledem k tomu, že dominantní soutěžitel má zvláštní odpovědnost vyplývající z potenciální újmy, kterou by jeho chování mohlo způsobit soutěži obecně a zájmům konkurence, dodavatelů, zákazníků a spotřebitelů zvláště, je v jeho případě takové jednání považováno za nepřípustné. Pro posouzení otázky zneužití dominantního postavení účastníkem v tomto správním řízení jsem považoval za nezbytné vyřešit, zda k jednání, jež je předmětem posouzení v rámci správního řízení, byl dán důvod, jenž by byl důvodem objektivně ospravedlnitelným. Přezkoumal jsem proto jednotlivé kroky účastníka řízení při řešení stížností pana Šmída na poruchy a výpadky v dodávkách televizního signálu a zjistil jsem, že na základě těchto stížností účastník opakovaně provedl kontrolní měření signálu, a to nejen v bytě pana Šmída, ale provedl i celkovou revizi distribuční sítě a rovněž optické sítě z Kamenného vrchu v Brně. Celkem tedy byly televizní kabelové rozvody účastníka přeměřena dvakrát, přičemž účastnická zásuvka pana Šmída byla revidována třikrát. Žádné závady však účastník řízení nezjistil. I když účastník přeměřoval signál dodávaný jinému bytu, kde dosud žádné stížnosti nezaznamenal, do bytu pana Šmída, stížnosti pana Šmída na poruchy v dodávkách televizního signálu pokračovaly, a to i poté, co byl proveden v prosinci 2001 a lednu 2002 v dané lokalitě upgrade celé sítě. Účastník poté, dle svého vyjádření, dospěl k závěru, že technické problémy nejsou způsobeny z jeho strany, avšak na přijímacích zařízeních patřících panu Šmídovi. Ke stížnostem pana Šmída provedl rovněž Český telekomunikační úřad kontrolní měření a subjektivní hodnocení kvality signálu a dospěl k závěru, že nelze jednoznačně prokázat, že výpadky ve vysílání vznikly na straně účastníka řízení (ve spisu I. č. 55). Za těchto skutkových okolností účastník řízení vypověděl panu Šmídovi k 28. 2. 2002 Smlouvu (ve spisu I. č. 21).

Na základě podrobného popisu jednání účastníka ve věci pana Šmída lze konstatovat, že i když pan Šmíd v nastalé situaci neměl jiný okamžitý alternativní zdroj dodávky televizního signálu, výpověď Smlouvy byla v této situaci objektivně ospravedlnitelná, neboť jak shora uvedeno, účastník vynaložil veškeré úsilí, které po něm mohlo být spravedlivě požadováno, aby stížnostem pana Šmída vyhověl. O tom svědčí mimo jiné počet opakovaných revizí televizních kabelových rozvodů v místě bydliště pana Šmída. Přes veškerou snahu však účastník nebyl s to stížnostem pana Šmída, které navíc účastník shledal neodůvodněnými, vyhovět. Následně proto Smlouvu s panem Šmídem vypověděl. Jednání účastníka řízení proto nepovažuji za neoprávněné, a to zejména z toho důvodu, že shodně by účastník mohl postupovat i v prostředí, které by bylo konkurenční. Jednání účastníka tedy nemá přímou souvislost s jeho postavením, když lze zcela legitimně očekávat, že obdobným způsobem by za shora uvedených skutkových okolností postupoval i subjekt, který by se v takovém postavení nenacházel. Mám tedy za prokazané, že v daném případě nebyla naplněna materiální podmínka subjektivního vztahu účastníka řízení coby subjektu v dominantním postavení k jeho jednání, když takové jednání nebylo projevem tržní síly, jíž tento subjekt na trhu disponuje.

Konstatuji tedy, že správní orgán prvního stupně dospěl z hmotněprávního hlediska k nesprávnému závěru, že v posuzovaném případě se jedná o zneužití dominantního postavení společností UPC, které ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 zákona je jednáním dominantnímu soutěžiteli zakázaným, nebylo-li prokázáno neodůvodněné vypovězení Smlouvy, když samotnou výpověď této Smlouvy účastníkem řízení s ohledem na zjištěné skutkové okolnosti nelze považovat za nepřiměřenou či objektivně neospravedlnitelnou. Na základě zjištěných skutkových okolností případu tak uzavírám, že účastník řízení se nedopustil jednání, jež by bylo porušením zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem, když není třeba dalšího dokazování ve věci, jsem ve smyslu ustanovení § 59 odst. 2 správního řádu na základě návrhu rozkladové komise podle ustanovení § 61 odst. 2 téhož zákona rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, přičemž vzhledem k tomu, že ze shora uvedených důvodů návrhu účastníka řízení vyhovuji, neshledávám nezbytným vyjadřovat se podrobně k dalším námitkám, které jsou obsaženy v podaném rozkladu.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 61 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, nelze odvolat.

Ing. Josef Bednář
předseda
Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Rozhodnutí obdrží:

právní zástupce účastníka řízení
JUDr. Jiří Voršílka, advokát
AK Voršílka, Stránská, Pazdera
Opletalova 4
110 00 Praha 1

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 30. 10. 2003 a stalo se vykonatelným dne 30. 10. 2003.